

Bezpieczna Finlandia to kraj szczęśliwych ludzi i mądrej OC.

Czy wiesz że Światowy Dzień Obrony Cywilnej jest obchodzony corocznie 1 marca. Święto to zostało ustanowione w 1990 roku przez zgromadzenie ogólne Międzynarodowej Organizacji Obrony Cywilnej (ang. The International Civil Defence Organisation).

Zgodnie z obietnicą dziś krótko przybliżę Państwu Fiński model przygotowania się i reagowania kryzysowego w czasie pokoju, wojny i okupacji. Ale wcześniej parę zdań o kontekście wewnętrznym i zewnętrznym oraz strategii. Finlandia od siedmiu lat zajmuje pierwsze miejsce w rankingu najszcześniejszych państw świata. Dlaczego akurat tam żyje się najlepiej? W czym tkwi sekret? Historia, mentalność, edukacja, szacunek dla każdego to dzięki temu w głowach Finów tkwi:

Silne poczucie wspólnoty i braterstwa (bez podziałów),

Czynienie dobra i bezinteresowna pomoc innym , (bez banków wzajemnych przysług),

Wytyczenie sobie jasnego celu (ciągłość strategii zarządzania i trwałość wytyczonych celów),

Tu wszystko ma dobrze działać. (jednolite standardy „przyjazny urząd”).

Finlandia – to naprawdę sprawnie funkcjonujące instytucje publiczne. Służba zdrowia, transport publiczny, dostęp do darmowej edukacji, system emerytalny czy opieka społeczna bez wykluczeni komunikacyjnych i cyfrowych – wszystko to służy obywatelowi, który czuje się bezpieczny we własnym kraju. Rząd i samorządy nie mogą uszczęśliwić wszystkich ludzi, ale mogą usunąć wiele źródeł nieszczęścia to motto rządzących. W Finlandii instytucje po prostu działają. Obywatele czują, że ich głos jest słyszany, a instytucje dostarczają to, co powinny. Pamiętajmy zatem że sposób, w jaki funkcjonuje twoje państwo, ma ogromny wpływ na twoje szczęście i bezpieczeństwo.

Wszystko to pozwoliło Finom zdefiniować po raz pierwszy w 2003 r. strategię Obrony Cywilnej (stały i niezmienny). System bezpieczeństwa państwa tworzy tzw. polityka zagraniczna czyli dyplomacja i polityka obronna składająca się z podsystemu militarnego (wojsko) i podsystemu cywilnego (zarządzanie kryzysowe i obrona cywilna). Obejmuje ona wszystkie poziomy i podmioty społeczne, co oznacza, że administracja państwowa i samorządowa, sektor prywatny, uniwersytety i instytuty badawcze, organizacje pozarządowe i osoby prywatne tworzą sieć bezpieczeństwa. Stają się tym samym podmiotami bezpieczeństwa i uczestniczą w działaniach na rzecz jego zapewnienia, dzielą się informacjami i ponoszą wspólną odpowiedzialność za ochronę siedmiu żywotnych (krytycznych) funkcji dla społeczeństwa. Zaliczono do nich: przywództwo, działalność międzynarodową w tym na poziomie UE; potencjał obronny, bezpieczeństwo wewnętrzne, infrastrukturę gospodarczą z bezpiecznymi dostawami, zdolność funkcjonowania ludności i usług oraz odporność psychologiczną. Ważnym elementem spajającym cały system jest infrastruktura umożliwiająca korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych. Podstawę stanowi jednak przygotowanie procesów oparte na ocenie ryzyka i cyklu Deminga. Bezpieczeństwo dostaw i zasada samoprzygotowania to kolejne elementy budujące odporność na kryzysy społeczeństwa obywatelskiego Finlandii. Położenie geograficzne Finlandii oraz jej zależność od transportu przez Morze Bałtyckie (szlak morski odpowiada za ok. 90% eksportu i 80% importu) stanowią istotne czynniki ryzyka dla utrzymania możliwości świadczenia kluczowych usług i krajowego bezpieczeństwa dostaw. Tym niemniej, dzięki współpracy prywatnych firm z władzami, która w praktyce odbywa się za pośrednictwem Narodowej Agencji Dostaw Awaryjnych Finlandia jest dobrze przygotowana na takie zagrożenia jak przerwanie globalnych łańcuchów dostaw w

trakcie kryzysu/pandemii, czy bezpieczeństwo dostaw surowców energetycznych. Obywatele również odgrywają ważną rolę w samoprzygotowaniu i wzmacnianiu odporności społeczeństwa na kryzys. Zgodnie z założeniami odporności społecznej, gotowość jednostki opiera się na drobnych działaniach w codziennym życiu. W związku z tym każdy obywatel powinien być przygotowywany do udzielenia pomocy swojej społeczności. Co więcej, zgodnie z tzw. „konceptcją 72h” gospodarstwa domowe muszą być zdolne do samodzielnego poradzenia sobie z różnego rodzaju zakłóceniami/sytuacjami kryzysowymi przez co najmniej trzy doby. Oznacza to, że w każdym domu należy zgromadzić odpowiednie zapasy żywności, wody, leków, energii, środków ochrony osobistej (maski, filtry..) wiedzieć kiedy, gdzie i jak ich użyć. Finlandia ma ok. 50 500 schronów obrony cywilnej, w których może pomieścić 4,8 mln osób, ponad 90% schronów obrony cywilnej zapewniłoby ludziom dobrą ochronę przed skutkami broni konwencjonalnej, a 83% – w zakresie zagrożenia ABC (atomowych, biologicznych i chemicznych). Jak widać aby mieć realną szansę na realizację zamierzeń OC, potrzeba czegoś więcej niż dobrych chęci, strategii czy jednorazowego zapału. Obywatele muszą czuć że ich głos jest słyszany, a instytucje dostarczają to, co powinny. Jak widać sposób, w jaki funkcjonuje państwo, ma ogromny wpływ na twoje szczęście. Tak może być w Polsce tylko uwierzmy w nasze możliwości. "Gdybyśmy zrobili wszystko, do czego jesteśmy zdolni, samych siebie dosłownie wprawilibyśmy w osłupienie." – powiedział kiedyś Thomas Edison i to jedno zdanie pokazuje, że tylko nasza własna niemoc i ograniczenia hamują nas przed realizacją marzeń związanych z bezpieczeństwem i OC .

Polska się obudziła trwają konsultację społeczne dotyczące całego pakietu OC więc my wszyscy powinniśmy wiedzieć czego oczekiwać i jak to robią najlepsi. Jeśli będzie zainteresowanie tym tematem i portal infobusko będzie zainteresowany w najbliższym czasie opowiem Państwu jak robią to w Szwajcarii.